

Polyánban, Kis-Kászonban, Altörján és Karatnán egy-egy eset.

Általában pedig az egész megyében szintén kis mértékben a váltóláz esetei előfordultak s ennélfogva járványosnak ez sem mondható.

A szokott évi himlőoltás május 1-én kezdetét vette s igen jó eredménnyel foly, a mi nem sokára az egész megyében végezve lesz.

Megemlítem a gyógykezelési viszonyok közt azon szomorú esetet, melyet Kézdi járásban egy Binderné nevezetű bábaasszony ezen kötelessége élmulasztása által elkövetett. Ugyan is nevezett bába hanyag eljárása miatt egy asszony szülés közben elhalt, mi ha való, a legszigorúbban lenne büntetendő; épen ez eset utalna arra, hogy a megyének minden részében okleveles és olyan bábák lennének alkalmazandók, kik hivatások fontosságának érzetével bírva eljárások rosz következményétől tartva minden körülmények között lelkiismerettel járjanak el, s erre ők hatóságilag is komolyan figyelmeztetendők lennének, s főképen ellenőrzendők is lennének, hogy a mit egy néme-lyike gyakorolni szokott szakmájához nem tar- tozó betegségek gyógyításától büntetés terhe mellett eltiltandók.

„Ferenc József“ nevű nyilvános kórházban e hó-folyama alatt gyógykezeltetett 43 férfi, 26 nő, összesen 69 egyén, ezek közül elbocsátottatott gyó- gyulva 28, javulva 12, gyógyíthatatlanul 1, meg- halt 1, ápolás alatt maradt e hó végével 27 egyén, mitűtetett 2.

Az állategészségügyi viszonyok e megye te- rületén kedvezőknek mondhatók.

M e g h i v á s .

Főispán ur ő méltóságának idei 397 szám alatt kelt intézkedése folytán, Haromszék megye törvény- hatóságának folyó évi júniushó 18-án, a megyehá- zánál, délelőtt 10 órakor tartandó rendes közgyűlésre van szerencsém ezennel a képviselő-bizottsági tag urat hivatalos tisztelettel meghívni.

A közgyűlés főbb tárgyai lesznek:

- 1) Alispáni és árvaszéki jelentések.
  - 2) Szentelt törvények kihirdetése.
  - 3) Magas kormányi intézkedések és leiratok.
  - 4) Társ törvényhatóságok egyéb átiratok.
  - 5) A törvényhatóságok múlt évi számadásai, a kezelése alatt álló összes alapokról.
  - 6) A megyei közmunka költségvetése a folyó évrre.
  - 7) Az iskolai alap költségvetése a folyó évrre.
  - 8) Megyei pénztári ellenőrzés választása.
  - 9) Egy közigazgatási bizottsági tag választása.
  - 10) Adófelosztási bizottsági tagok választása.
  - 11) A megyei népoktatási bizottságban egy állami és községi, továbbá minden hitfelekezetek iskolai tanítói közül egynek-egyenek választása.
  - 12) A megyei egészségügyi bizottság választása.
  - 13) A község jegyzői szigorló bizottság újra választása.
  - 14) Egyes községek számolásai.
  - 15) Községi ügyek.
  - 16) Magán felek ügyei.
  - 17) Indítványok tárgyalása.
- Az állandó választmányának tisztelt tagjait a f. év júniushó 15-én a szokott helyen d. e. 10 óra- kor tartandó ülésre, ezennel meghívom.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1878. június 1-én.

Forró Ferenc,
alispán.

Két páncélos hajó szerencsétlensége.

Május 30-án reggel 8 óra után Deal és Folkestone között három páncélos hajó találkozott, melyek szerdán délután Wilhelmshafen elhagyták. — Kilenc óra felé látták, hogy egyik közülök, a „König Wilhelm“ egy másik, „Grosser Kurfürst“ nevű hajóval összeütközött és süllyedni kezdett; az utóbbit pár pillanat alatt el is süllyedt. A partról azonnal siettek mentő csónakok a hajóban levők megszabadítására. Amint írják, 450 emberélet veszett oda. A német trónörökös és a német nagy- követ Münster, egy a követtség tagjai külön vonaton azonnal a helyszínére indultak. A szerencsét- lenül járt második hajón, a „Der grosse Kurfürst“-ön a süllyedés alatt felrobantak a kazánok. — A hajókról újabb hírek szerint 23 tisztet és 160 em- bert menthettek meg. A „König Wilhelm“ páncél- hajó igen meg rongálva s Portsmouthba indul. A „Kurfürst“ fenekén kapott lyukat és körül- belől 4 perc alatt süllyedt el; a „König Wilhelm“ elől, a vizvonal alatt sérült meg. Mikor az össze- ütközés történt, a tenger a legcsendesebb volt, az idő a legderültebb. Roppant sok családot ért a szerencsétlenség, mert száz meg száz fiatal élet, melyre még pár perccel előbb a legszebb jövő mosolygott, fejezte be gyorsan pályafutását. A szerencsétlenül járt két hajó a legnagyobb ily hajók közé tartozik. A „König Wilhelm“ határozottan a legerősebb és legnagyobb német páncélos hajó, 9608 tonna tartalmu, 8000 lóerejű, a „Kurfürst“ 6663 tonna tartalmu és 5800 lóerejű. A két hajó szepen haladt egymás mellett, midőn egyszerre a „Wilhelm“ acélsarkantyúja a „Kurfürst“ nem védett oldalába furódik. A megsérült hajó süllyed s magával rántja a másikat is, melynek acéla nem szabadulhatott meg egy könnyen amannak oldalá-

tól. A hajóparancsnok és gépész teljesen elvesztet- ték fejüket s nem tudták, hogy ellensúlyozták a bajt, pedig a „König Wilhelm“-et igen is megóv- hatták volna a roppant megrongálástól. — A kár, mely a német államot anyagilag éri, milliókra megy. A két hajót 1875—76-ban építették és 18000 márkába került.

Londonból távirják, hogy a sandgatei partór- ség újabb jelentése szerint a „Grosser Kurfürst“ páncél-fregatta legénységéből 255 megmenekült. Még eddig nem akadtak hullákrá, sokan a katlan felrobbanása által vetettek a levegőbe. A „Kur- fürst“ egészen eltűnt. „Kaiser Wilhelm“ páncél- fregattát éjjeli 1 órára várták Spithheadbe. „Falk“ futárhajó a Falkestonei magaslát előt megérkezett. A német nagykövetség katonai attacheja azonnal Folkestoneba ment, hogy a kikötőbeli hatóságok- kal értekezzen. Számos londoni bankár és keres- kedő a lord mayort kéri szándékozik, hogy a vízbefutak hátramaradotainak számára önkényes adományozásokat fogadjon el. Ezen szerencsétlen- ség legnagyobb izgalmat idézett elő. A lapok az általános részvétnek adnak kifejezést.

Újabb merénylet Vilmos császár ellen.

Berlin, június 2.

A mai sétatokcsizánál délután fél háromkor a császárra löttek. A császár serét által sebesült meg és azonnal a palotába tért vissza, hol orvosi ápolásban részesül. A lövések gyorsan egymásután történtek egy házból a hársfák alatt.

A császár ellen elkövetett merénylet roppant sensációt keltett. Messze kiterjedő összeesküvésről beszélnek. Az egész város talpon áll. A császári palotába egymást érik a fogatok. A császári ház tagjai, a diplomacia képviselői és a főtisztek egy- re tudódnak a palotába. Szigorú rendszabályokat várnak.

A merénylet tevő Nobiling nevű tudor, ki a hársfák alatt fogadott szállást. A merénylet után öngyilkossági kísérletet tett. A császár karján és arcán van megsebezve. A sebek nyulserétől származnak.

A merénylet tettesét a kórházban őrzik. Oda kellett szállítani őt, mivel a rendőrök örekedtek meg akarta magát ölni. Több socialdemokratát el- fogtak. A császár állapotáról minduntalan orvosi bulletinek adnak ki a lakosság megnyugtatására.

A császár ágyba vitetett és orvosi ápolás alatt van. A srétek egy része kivétel. A vér- vesztés igen nagy volt. A gyilkos megsebezte mag- gát, midőn lakásába (a hársfák) 18. sz. rontottak; öngyilkossá akart lenni még egy vendégölés is, ez és a merénylet a kórházba vitettek. Midőn a csá- szár megsebezült, a vele levő udvari vadász mellé ült a kocsi és vele kocszított a palotába. A vá- rosban roppant izgalom uralkodik, emberek cso- portosulnak minden oldalról a hársfák felé. Este ülés tartatott az államminiszteriumban.

Még eddig a császár állapotja semmi komoly aggodalomra nem ad okot, a sebek nem veszedel- mesek. A tettesnél igen sok fegyver találtakat.

Az esti órákban is még mindig nagy tömeg hullámozott az utcákon. A minisztertanács a merén-ylet elkövetése után azonnal összehívott. A csá- szár sok vért vesztett, de sebe nem életveszélyes; a falálárol keringő hírek teljesen koholtak. Hogy a tettes, ki a merénylet elkövetése után azonnal ki akarta végezni magát, a socialdemokratához tartozik-e: még nem tudatik. Socialdemokrata kö- rökben nagymérvű erőszakoskodásoktól félnek.

A Lauer orvos által aláírt orvosi jelentés így hangzik: A császár elleni merényletnél két srétlő- ves süttetett el. A srétek, — mintegy 30 szem, az arca, a feje, mindakét karba és hátra furdáltak. A sebek egyike sem mutat közvetlen életveszélyre. A császár éles fájdalomakat szenved, de percig sem veszté lélekjelenlétét. Az általános állapot örven- detesen kielégítő.

CSARNOK.

A szinekről.

(Folytatás.)

A barna szín is közel áll a feketehez. Mint szín nem a legkellemesebb, más szinekkel egy cso- portban azonban könnyen megfér. Lavater szerint a barna férfit szilárdság, akarathatározás jellemzi, míg a barna nő sokkal szenvedélyesebb is ha úgy tetszik, szeszélyesebb is. Elismert dolog, hogy a barna szépség nem hervad oly hamar, mint például a szőke; s van talán valami igazság azon állítás- ban, hogy az erős, mozgékony testszervezet erős, határozott színt kölcsönöz az arcnak. A szőke gyön- ge és mulékony, a barna heves és tartós. Spanyol- ország Burgos nevű városában egy barna nő 14- szer ment férjhez s 67 éves korában hogy 15-kszer is meg nem tette, csak a halál gátolta meg. Min- den esetre érdekes jelenség, de nem tartozik a ritkaságok közé; azonban hogy férfi 14-szer nősült volna meg: arra nem hiszem, hogy példa legyen. Különben a férfiak mindig félve teszik meg ezen lépést s némelyik egész életén keresztül fél tőle és agglagény marad. Amerikában a férfiak eme gyávaasága ellen határozottan kikelték a nők és azzal indokolták eljárásukat, hogy ők ezt — honia- san szólva — a pártában maradt leányok érdeké-

ben teszik. Ha a férfiak idejében nősülnének, ak- kor a nők nem volnának kénytelenül maguknak önálló s csak a férfiaknak való foglalkozást ke- resni; nem lennének akkor nődoktorok, nőgyógyé- dek, nőtávírássok stb. Tekintessék minden 25 évet meghaladott férfi agglagénynek és vessen az állam rájuk „agglagényeségi adót“ s az így begyűlt pénz fordították az előregedett kiasszonyok segíté- zésére. Nem megvetendő indítvány; azonban ná- lunk nem hiszem, hogy kivihető volna, mert akkor a Deák-párt fejénél mákacs ellenszegülésre talál- na; az „őreg urnak“ kellene első sorban agglagény- ségi adót fizetni. Sokratessal tartanak ők, aki töb- bek közt úgy nyilatkozott a házasságról: ha korán házasodol, megbánod; ha pedig későn házasodol, még jobban megbánod. Különben neki volt is oka megbánni. Az ő imádott Xantippeje is barna volt. A barna nők pedig csak addig szeretetreméltók, míg kedvesek és addig kedvesek, míg szeretet- reméltók. Sokrates nagy bölcs volt, de mégse találta fel egyiket sem. A barnákban a tetszvágy sokkal inkább uralkodik, mint a szőkekben. Spanyolország barna férfiak férfítik arcukat s így a tüzes fekete szemű nőknél inkább tetszenek. — A fekete szem rendszeren együtt jár az arc barna színével. Már Varro, a komoly római író ismerte a fekete szem hatalmát s ha az elég tüzes és ragyogó volt: az első szépségek közé számítá. Annyi bizonyos, hogy a fekete szemeknek büvös hatásuk van; a nagy, élénk tűző, ragyogó fekete szem tekintete alatt a boldogtalan halandó gyakran eltántorodik, néme- lyik úgy, hogy sohasem kel fel tőbbé, vagy más szóval fülig szerelmes lesz. Egy híres spanyol va- dász nagy fekete szemét a lyáiai pusztán még az oroszlan is megrespektálta és ordítva hagyta félbe támadó merényletet. A régi zsidók, hogy fekete szemük élénkségét neveljék: szempilláiknak belső részét barnára festették. A mostani török nők pe- dig a szem tüzes ragyogását az ismeretes maszla- gos nadragulya használatával szerzik meg egész- ségük tetemes rovására. Az angol nők arseniku- mot esznek, mely tudvalevőleg szokatlan fényű és büvös ragyogást kölcsönöz a szemnek. Az ilyen méreg-evek száma ezen század első felében különösen alsó Ausztriában igen nagy volt. Sok szerencsétlen belehalt e veszélyes, egészségrontó kísérletbe.

A bőrnék barna, vagy szőke színe bizonyos alkatrészekről függ; élettani szempontból tekintve a haj és bőr között nincsen lényeges különbség. A haj egy átlátszó cső, meglevő bizonyos színes állománynyal, mely rajta átlátszik. A hajsálz gyö- kere háló alakú igen vékony edényekből van ösz- szeszőve; a vérből kiválasztott színes anyag ezen edényekbe nyomul be. Ezen színes anyagát Lie- big vegytan alá vette és úgy találta, hogy ha abban a szézeny tulnyomó mennyiségben talál- tik, ellenben a kén és ény hiányzik, akkor a haj- nak kék feketete színt ad, milyennel az észak- amerikai indiánok birnak; továbbá, ha benne a kén és ény tulnyomó, — ellenben a szézeny hiányzik: akkor a haj szép szőke színt nyer attól, milyen a szász nőké. Más kutatók egyéb alk- terezt is fedeztek fel a színes anyagban, mint pl. vaséleget, melytől az vörös lesz. És így a hajnak fekete, szőke, barna, vörös színe ezen színes anyag alkatrészeitől függ. Az, a ki 30 évi fáradság után kiszámította, hogy a bibliában sem több, sem ke- vesebb, mint 3,560,480 betű van, semmivel sem tett nagyobb szolgálatot, mint azon német tudós, ki időt vett magának több egyén hajszálat összeol- vasni; ez úgy találta, hogy általán véve a vörös haju fején 88,700, a fekete hajuén 103,000, a barn- né 109,400 és a szőkéén 140,000 hajszál van. — Tehát legtrikább a vörös és legtmöttebb a szőke haj. A szőke és barna haj, ha a testtől elválaszta- tik, sokáig megáll. Az egyiptusi sírokban találtak haját, mely ezer év óta ott állt és sem színt, sem erejét nem veszté el. De így van az élő ember ha- jával. Emlegetnek eseteket, hogy az nagy lelki szenvedés, félelem és más magasra fokozott lelki kinos állapot alatt egyetlen éjszaka után galamb- fehérré öszült. Berlinben egy fiatal ember a mult években 400,000 frankos ternőt ütött; a pénz te- kéhez-vette, de azon éjjel örömeben nem tudott aludni, forgolódot az ágyban reggelig s mikor felkelt, tükörbe nézve nem ismert megára: az öröm miatt galambbőszé szürkült. Ha ez áll, akkor ter- mézetes okát nem lehetne másban keresni, mint hogy a haj csővébe gyorsan fehéritő anyag jut be, mely a vérből a teljesen kivételes lelki állapot alatt kiválasztatik. A hajsásárokon eddig a szőke hajnak nagy kelete volt, most már a sötétbarná- nak van elsősege. A legszebb fekete és barna chig- nonok Bretagnéből kerülnek ki, hol a szép és nagy hajjal megáldott leányok és nők fedetlen fő- vel járnak és miután meglakudtak, lenyirtanak.

A s á r g a szín a növényi életnek kevésbé árt, míg ellenben az embernek ezen szín a legna- gyobb ellensége. A különböző színek csoportjában ugyan elég barátságosan viseli magát, tetszik a szemnek is, de magára soha sem kellemes, sohasé szép és mindig egészségtelen. Hosszasabb élettani okoskodások és lélektani kísérletek meggyőzték az embereket arról, hogy a sárga benyomása kedvez- zőtlen a lélekre. Lehango, fásultta, irigység, kár- örvendővé teszi az embert; hosszabbabb környezete megtölti a lelket világfájdalommal; a kedély el- tompul alatta, blasir, unalmas, sötét világnézetet szül. Nem ok nélkül választották az emberek ezen színt az irigység, gyűlölség jelképének. A héber